

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. heinäkuuta 2022
(OR. en)

11531/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0219 (COD)

INDEF 1
COPS 368
POLMIL 181
IND 301
MAP 20
COMPET 622
FISC 158
CODEC 1158

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	19. heinäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 349 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 349 final.

Liite: COM(2022) 349 final

Bryssel 19.7.2022
COM(2022) 349 final

2022/0219 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla
koskevan välineen perustamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Unionin geopoliittiseen tilanteeseen on jo usean vuoden ajan kuulunut Euroopan naapurialueiden epävakaus ja toimintaympäristön haastavuus ja kompleksisuus, ja tilanne sai dramaattisen käänteen Venäjän hyökättyä Ukraina. Alueellisten konfliktien ja intensiivisen sodankäynnin Euroopan maaperälle paluun takia jäsenvaltioiden on pohdittava uudelleen varautumissuunnitelmiaan ja puolustusvalmiuksiaan.

Versailles'ssa 11. maaliskuuta 2022 kokoontuneet EU:n valtion- ja hallitusten päämiehet sitoutuivat vahvistamaan puolustusvoimavaroja Venäjän Ukrainaa vastaan toteuttaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi. Versailles'n julistuksessa todetaan erityisesti, että jäsenvaltioiden olisi lisättävä puolustusmenoja, tehostettava yhteistyötä yhteisillä hankkeilla, korjattava puutteet ja saavutettava voimavaroja koskevat tavoitteet, edistettävä innovointia muun muassa siviili- ja sotilasalan synergioiden avulla sekä vahvistettava ja kehitettävä EU:n puolustusteollisuutta, myös pk-yrityksiä. Neuvosto pyysi ”komissiota koordinoitusti Euroopan puolustusviraston kanssa esittämään toukokuun puoliväliin mennessä analyysin puolustusalan investointivajeista ja tekemään kaikki tarvittavat aloitteet Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan vahvistamiseksi”.

Vastauksena tähän pyyntöön Euroopan komissio ja korkea edustaja esittivät 18. toukokuuta 2022 yhteisen tiedonannon puolustusalan investointivajeiden analyysistä ja siihen perustuvista jatkotoimista, jäljempänä ’yhteinen tiedonanto’. Siinä esitettiin näkemyksiä kolmesta pääasiallisesta vajetyypistä, joita ovat rahoitusvaje, tuotantovaje ja voimavaravaje. Yhteisessä tiedonannossa todetaan, että vaikka jäsenvaltiot ovat viime aikoina lisänneet puolustusmäärärahoja, tätä edeltää vuosia kestänyt leikkausten ja liian vähäisten investointien aikakausi. Liian vähäisten puolustusmenoihin tehtyjen investointien seurauksena EU kärsii nyt tuotanto- ja voimavaravajeista, ja puolustustarvikevarastoja on niukasti. Puolustustarvikkeiden siirrot Ukraina ja rauhan aikaa varten mitoitettujen varastomäärät ovat johtaneet puolustustarvikkeiden akuutteihin ja kriittisiin vajeisiin.

Yhteisessä tiedonannossa muistutetaan jäsenmaita siitä, että niiden on kiireellisesti palautettava puolustussektorin torjuntavalmius ottaen huomioon turvallisuustilanne ja Ukraina jo tehdyt siirrot. Varsinkin tarvikevarastojen täydentäminen mahdollistaisi lisäavun antamisen Ukrainalle.

Yhteisessä tiedonannossa ilmaistaan, että jäsenvaltioiden olisi tartuttava tilaisuuteen ja jatkettava varastojensa täydentämistä ja puolustuskalustonsa määrän lisäämistä yhteistyössä. Näin saataisiin enemmän vastinetta rahalle, parannettaisiin yhteentoimivuutta ja vällyttäisiin siltä, että kaikkein haavoittuvimmat EU:n jäsenvaltiot eivät saisi tarvitsemaansa, koska puolustusteollisuuteen kohdistuu ristiriitaisia vaatimuksia eikä teollisuus pysty vastaamaan kysynnän äkilliseen kasvuun lyhyellä aikavälillä.

Kasvaneet puolustusinvestoinnit jäsenvaltioissa voivat ilman koordinoitua ja yhteistyötä lisätä Euroopan puolustusalan pirstaloitumista, kaventaa yhteistyömahdollisuuksia sotilaskaluston koko elinkaaren aikana ja lisätä ulkoisia riippuvuuksia sekä vaarantaa yhteentoimivuuden. Lyhytaikaisia hankintoja koskevilla valinnoilla on pitkän aikavälin vaikutus Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan markkinavoimaan ja mahdollisuuksiin tulevina vuosikymmeninä.

Koska tässä hätätilanteessa jäsenvaltioita on tuettava oikea-aikaisesti ja kohdennetusti niiden puolustusvalmiuksien vahvistamisessa, Euroopan komissio on ehdottanut, että yhteisiin

hankintoihin kannustettaisiin EU:n talousarviosta rahoitetulla erityisellä lyhyen aikavälin välineellä, ja esittää, että perustetaan Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskeva väline, jäljempänä 'väline'.

Välineen tuoman taloudellisen tuen pitäisi edistää yhteistyöhön perustuvaa puolustusalan hankintaprosessia jäsenvaltioissa ja vahvistaa Euroopan puolustusalan teollista ja teknologista perustaa samalla, kun varmistetaan EU:n jäsenvaltioiden asevoimien toimintakyky, toimitusvarmuus ja parempi yhteentoimivuus.

Väline olisi perustettava niiden jäsenvaltioiden kannustamiseksi, jotka ovat halukkaita toteuttamaan yhteisiä hankintoja mainittujen vajeiden korjaamiseksi. Välineen tarkoituksena olisi erityisesti torjua Ukrainan sodan kielteisiä vaikutuksia ja seurauksia unionissa.

Väline on jatkoa yhteisten puolustushankintojen työryhmän perustamiselle. Väline tukee työryhmän erittäin lyhyen aikavälin hankintatarpeiden koordinoitua uudessa turvallisuustilanteessa. Komissio aikoo välineen perustamisen jälkeen ehdottaa Euroopan puolustusalan investointiohjelman (EDIP) koskevaa asetusta. EDIP-asetus voisi toimia lähtökohtana sellaisille yhteisille kehitys- ja hankintahankkeille, joihin liittyy jäsenvaltioiden ja unionin vahva yhteinen turvallisuusetu. Lyhyen aikavälin välineen toimintaperiaatetta laajentamalla asetusta voisi tarjota lähtökohdan myös rahoitustoimille, joilla unioni vahvistaa puolustusalan teollista pohjaa Euroopassa erityisesti hankkeissa, joissa yksikään jäsenvaltio ei selviäisi kehitystyöstä tai hankinnoista yksin.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Väline on yhdenmukainen Euroopan puolustusrahaston kanssa. Se täydentää puolustusrahastoa ja perustuu samaan oikeusperustaan. Euroopan puolustusrahasto kannustaa oikeussubjekteja yhteistyöhön puolustusalan tutkimus- ja kehityshankkeissa, kun taas välineestä tullaan tukemaan yhteisiin puolustushankintoihin liittyvää yhteistyötä. Välineessä noudatetaan myös Euroopan puolustusrahaston lähestymistapaa, jossa kielletään sellaisten tavaroiden tai palveluiden tukeminen, jotka on kielletty sovellettavassa kansainvälisessä oikeudessa, tai sellaisten tappavien autonomisten aseiden tukeminen, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta tai iskun tekemisestä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Välineellä täydennetään nykyisiä EU:n puolustusalan yhteistyöaloitteita, kuten pysyvää rakenteellista yhteistyötä, ja luodaan synergioita turvallisuus- ja puolustuspolitiikan strategisen kompassin ja muiden EU:n ohjelmien, kuten Euroopan puolustusrahaston, täytäntöönpanon kanssa.

Välineen täytäntöönpanossa noudatetaan myös täysin EU:n voimavarojen kehittämissuunnitelmaa, jossa määritellään puolustusvoimavarojen prioriteetit EU:n tasolla. Täytäntöönpanossa otetaan lisäksi huomioon EU:n puolustuksen koordinoitu vuotuinen tarkastelu (CARD), jossa muun muassa tunnustetaan uusia puolustusyhteistyön mahdollisuuksia. Tässä yhteydessä voidaan ottaa huomioon myös Pohjois-Atlantin puolustusliiton (NATO) ja muiden kumppaneiden toiminta, jos se palvelee unionin turvallisuus- ja puolustusetuja eikä sulje pois minkään jäsenvaltion osallistumista.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotuksen tarkoituksena on edistää Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä tukemalla jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä yhteisissä puolustushankinnoissa. Ehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 173 artiklaan (Euroopan teollisuuden kilpailukyyn tukeminen).

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Vaikka yhteistyöstä on useita ilmeisiä etuja (yhteentoimivuuden lisääntyminen, yksikkö- ja ylläpitokustannusten pienentyminen), EU:n jäsenvaltiot hankkivat puolustusjärjestelmiä edelleen pääasiassa kansallisesti.

Tätä voidaan selittää seuraavilla tekijöillä:

- yhteistyön monimutkaistuminen ja hallinnollinen taakka;
- erilaiset kansalliset vaatimukset;
- erilaiset hankinta-aikataulut ja talousarvioiden synkronointiongelmat;
- tietoturvallisuuteen liittyvät näkökohdat;
- kansalliseen puolustusteollisuuspolitiikkaan liittyvät näkökohdat;
- hankintaedustajien kansallisen asiantuntemuksen puute.

EDAn vuotta 2020 koskevien puolustustietojen mukaan EU:n jäsenvaltiot investoivat vain 4,1 miljardia euroa puolustustarvikkeiden yhteishankintoihin (11 prosenttia valtioiden kokonaishankinnoista), mikä oli 13 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019.

Määrä on paljon vähemmän kuin 35 prosentin viitearvo, johon jäsenvaltiot sitoutuivat. Puolustustarvikemarkkinoiden kysyntäpuolen pirstaloituminen johtaa moniin ongelmiin ja tehottomuuteen myös tarjontapuolella samalla, kun monien järjestelmien ylläpitokustannukset kasvavat.

Jos nykyiseen suuntaukseen ei puututa, se heikentää edelleen merkittävästi Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä ja uhkaa vaikuttaa sen markkinanäkymiin seuraavalla vuosikymmenellä.

Samaan aikaan nykyisessä puolustustarvikemarkkinoiden tilanteessa, johon kohdistuu kohonnut turvallisuusuhka ja realistinen mahdollisuus intensiiviseen konfliktitilanteeseen, jäsenvaltiot kasvattavat nopeasti puolustusmäärärahojaan ja valmistautuvat samankaltaisten tarvikkeiden hankintaan. Tämä johtaa kysyntään, joka on niin suurta, että se ylittää Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmistuskapasiteetin, joka on tällä hetkellä mitoitettu rauhan aikaa varten.

Sen vuoksi on odotettavissa hintojen voimakasta nousua ja viivästyksiä toimitusajoissa, mikä saattaa vaarantaa EU-kansalaisten turvallisuuden. Puolustusteollisuuden on turvattava tuotantokapasiteetti, jota tarvitaan tilausten toteuttamiseen, sekä kriittisten raaka-aineiden ja osakomponenttien saanti. Tässä tilanteessa puolustustarvikkeiden valmistajat saattavat asettaa suuret tilaukset etusijalle, jolloin kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat maat saattavat jäädä suojaattomiksi, koska ne eivät ole tarpeeksi suuria eikä niillä ole varoja suurten tilausten tekemiseen.

Jäsenmaiden yksittäin tekemät hajanaiset tilaukset johtaisivat puolustusalan yritysten markkinanäkymien heikkenemiseen ja tarjonnan väistämättömään hajanaistumiseen, mikä heikentäisi merkittävästi alan taloudellista tehokkuutta ja Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä.

Siksi on tarpeellista kannustaa yhteishankintoihin, joiden etuna olisi se, että puolustusteollisuus pystyisi sopeutumaan nopeammin nykymarkkinoiden rakenteellisiin muutoksiin. Lisäksi hankintavaiheen yhteistyöllä kansallisille puolustusvoimille saataisiin paremmat hankintaehdot ja toimitusaikataulut. Tämän ohella hankintayhteistyö pienentäisi järjestelmien käyttö- ja ylläpitokustannuksia sekä käytöstä poistamisen kustannuksia (kustannusten arvioidaan olevan 55 prosenttia tarvikkeiden kokonaiskustannuksista).

Nykytilanne edellyttää yhteistyön parantamiseksi EU:n tason poliittisia toimia, joilla tehostetaan taloudellista yhteistoimintaa puolustusalan hankintaprosessissa jäsenmaiden välillä. Tällaisista toimista on etua sekä EU:n kansalaisten turvallisuudelle että EDTIB:lle sinänsä.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotettu poliittinen lähestymistapa on oikeassa suhteessa havaittujen ongelmien laajuuteen ja vakavuuteen nähden, sillä on tarpeen nopeuttaa teollisuuden sopeutumista rakennemuutoksiin ja edistää toimintaympäristöä, joka on suotuisa yritysten väliselle yhteistyölle kilpailtujen avointen markkinoiden järjestelmässä. Tähän päästään tehostamalla yhteistyötä ja koordinointia jäsenvaltioiden välillä. Lähestymistavassa otetaan huomioon rajat, jotka on asetettu unionin mahdolliselle puuttumiselle markkinoiden toimintaan perussopimusten puitteissa.

Aloite koskee ainoastaan sellaisia tavoitteita, joita jäsenvaltiot eivät voi saavuttaa tyydyttävästi itse ja jotka unionin voidaan odottaa saavuttavan paremmin.

- **Toimintatavan valinta**

Komissio ehdottaa, että väline perustetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella. Asetus on parhaiten soveltuva toimintatapa, sillä vain sellaisenaan sovellettavalla asetuksella voidaan varmistaa tarvittava yhdenmukaisuuden taso sellaisen unionin välineen perustamista ja toimintaa varten, jolla pyritään tukemaan tietyn teollisuudenalan vahvistamista kaikkialla Euroopassa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Tätä erityistoimea kattavaa tai siihen liittyvää lainsäädäntöä ei ole voimassa. Tähän mennessä puolustuslalla ei ole tehty muita unionin lainsäädäntöaloitteita, joiden tavoitteena olisi parantaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä erityisesti siten, että teollisuuden sopeutumista rakenteellisiin muutoksiin nopeutettaisiin yhteistyössä myös lisäämällä valmistuskapasiteettia. Puolustuslalla ei myöskään ole tehty muita unionin lainsäädäntöaloitteita, joiden tavoitteena olisi edistää osallistuvien jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä puolustusalan hankintaprosessissa. Näin ollen voimassa olevasta lainsäädännöstä ei ole tehty jälkiarviointia tai toimivuustarkastusta.

- **Vaikutustenarviointi**

Eurooppa-neuvoston 30.–31. toukokuuta 2022 antamissa päätelmissä neuvostoa kehoitettiin tarkastelemaan kiireellisesti lyhyen aikavälin välinettä. Siksi komissio esittää ehdotuksen asetukseksi välineen perustamisesta ilman vaikutustenarviointia, jotta lainsäätäjät voivat ottaa sen vastaan mahdollisimman pian.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Välineen ei odoteta lisäävän hallinnollista taakkaa.

Ehdotettu tulosperusteinen lähestymistapa, joka perustuu maksujen suorittamisen ja konsortion välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisen väliseen ehdollisuuteen, on myös yksi keino yksinkertaistaa välineen täytäntöönpanoa.

- **Perusoikeudet**

EU:n kansalaisten turvallisuuden parantaminen voi auttaa turvaamaan heidän perusoikeutensa.

Välineestä ei voida myöntää tukea puolustusalan yhteistoiminnallisiin tavara- tai palveluhankintoihin, jotka on sovellettavan kansainvälisen oikeuden mukaan kielletty.

Välineestä ei myöskään voida myöntää tukea toimiin, joilla hankittaisiin yhteistoiminnallisesti sellaisia tappavia autonomisia aseita, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta tai iskun tekemisestä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Rahoituspuitteet välineen toteuttamiseksi **XX** 2022 ja 31. joulukuuta 2024 välisellä kaudella ovat 500 miljoonaa euroa käyvinä hintoina.

Monivuotisen rahoituskehityksen vaikutukset tarvittavien määrärahojen ja henkilöresurssien osalta on eritelty säädösehdotuksen oheen liitetyssä rahoitus selvityksessä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komission olisi seurattava säännöllisesti toimiaan, tarkasteltava odotettujen tulosten saavuttamisen edistymistä sekä pohdittava synergioita muiden täydentävien unionin ohjelmien kanssa. Komission tulisi laatia välineestä arviointikertomus ja antaa se tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Tässä raportissa arvioidaan erityisesti ehdotuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI ja EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 173 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Versailles'ssa 11 päivänä maaliskuuta kokoontuneet EU:n valtion- ja hallitusten päämiehet sitoutuivat vahvistamaan Euroopan puolustusvoimavaroja Venäjän Ukrainaa vastaan toteuttaman sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi. He sopivat puolustusmenojen lisäämisestä, yhteistyön tehostamisesta yhteisten hankkeiden sekä puolustusresurssien yhteistoiminnallisen hankinnan avulla, puutteiden korjaamisesta, innovoinnin edistämisestä sekä EU:n puolustusteollisuuden vahvistamisesta ja kehittämisestä.
- (2) Venäjän federaation Ukrainaan 24 päivänä helmikuuta 2022 kohdistama perusteeton hyökkäys ja aseellisen konfliktin jatkuminen Ukrainassa ovat tehneet selväksi, että nykyisten puutteiden korjaamiseksi on ratkaisevan tärkeää toimia heti. Hyökkäyksen seurauksena korkean intensiteetin sodankäynti ja alueelliset konfliktit ovat palanneet Eurooppaan, mikä edellyttää jäsenvaltioiden puolustuskyvyn huomattavaa lisäämistä kaikkein kiireellisimpien ja kriittisimpien puutteiden korjaamiseksi, erityisesti niiden, joita puolustukseen liittyvien tuotteiden siirto Ukrainaan on kasvattanut.
- (3) Komissio ja korkea edustaja esittivät 18 päivänä toukokuuta 2022 yhteisen tiedonannon puolustusalan investointivajeiden analysoinnista ja siihen perustuvista jatkotoimista. Tiedonannossa kiinnitettiin huomiota EU:n puolustusalan rahoitusvajeesiin, tuotantovajeesiin ja voimavaravajeesiin.
- (4) Tiedonannossa esitettiin, että solidaarisuuden hengessä suunnitellulla lyhyen aikavälin välineellä voitaisiin kannustaa jäsenvaltioita tekemään vapaaehtoisia yhteistoiminnallisia hankintoja ja siten paikkaamaan yhteistyössä kiireellisimmät ja kriittisimmät vajeet ja varsinkin ne, jotka ovat seurausta reagoinnista käynnissä olevaan Venäjän hyökkäykseen.

¹ EUVL C , , s .

- (5) Uusi väline edistää osaltaan yhteisiä puolustushankintoja, ja siihen liittyvä unionin rahoitus auttaa kehittämään EU:n puolustusteollisia valmiuksia.
- (6) Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan vahvistamisen olisi sen vuoksi oltava näiden toimien keskiössä. Vaikeuksia ja puutteita todellakin on edelleen, ja Euroopan puolustusalan teollinen perusta on vieläkin erittäin hajanainen ja kärsii yhteistyön riittämättömyydestä sekä tuotteiden yhteentoimivuuden ongelmista.
- (7) Puolustustarvikemarkkinoiden nykyisessä tilanteessa, jota leimaavat kohonnut turvallisuusuhka ja intensiivisen konfliktitilanteen todellinen mahdollisuus, jäsenvaltiot kasvattavat nopeasti puolustusmäärärahojaan ja valmistautuvat tekemään samankaltaisia hankintoja. Syntynyt kysyntä on niin suurta, että se ylittää Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmistuskapasiteetin, joka on tällä hetkellä mitoitettu rauhan aikaa varten.
- (8) Sen vuoksi on odotettavissa hintojen voimakasta nousua ja viivästyksiä toimitusajoissa, mikä saattaa vahingoittaa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta. Puolustusteollisuuden on turvattava tuotantokapasiteetti, jota tarvitaan tilausten käsittelyyn, sekä kriittisten raaka-aineiden ja osakomponenttien saanti. Tässä tilanteessa tuottajat saattavat asettaa suuret tilaukset etusijalle, jolloin kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat maat saattavat jäädä suojattomiksi, koska ne eivät ole tarpeeksi suuria eikä niillä ole varoja suurten tilausten tekemiseen.
- (9) Olisi myös pyrittävä siihen, että puolustusmenojen lisäyksen seurauksena Euroopan puolustuksen teollinen ja teknologinen perusta vahvistuu merkittävästi. Ilman koordinoitua ja yhteistyötä kansallisten investointien kasvu todennäköisesti vain pahentaa Euroopan puolustusteollisuuden hajanaisuutta.
- (10) Kun otetaan huomioon edellä mainitut haasteet ja niihin liittyvät EU:n puolustusteollisuuden rakenteelliset muutokset, on tarpeen nopeuttaa Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan mukautumista, lisätä sen tehokkuutta ja kilpailukykyä ja näin osaltaan vahvistaa ja uudistaa jäsenvaltioiden puolustusteollisia valmiuksia. Osana teollisten puutteiden korjaamista pakottavimpiin vajeisiin olisi puututtava kiireellisesti.
- (11) Erityisesti olisi tarjottava kannustimia yhteisiin investointeihin ja puolustushankintoihin, sillä tällaisella yhteistoiminnalla varmistettaisiin, että EU:n teollisen perustan vaatimat muutokset tehdään yhteistyössä, jolloin teollisuuden pirstaleisuus ei enää lisäänty.
- (12) Tätä varten olisi perustettava lyhyen aikavälin väline, jolla lisätään jäsenvaltioiden yhteistyötä puolustustuotteiden hankintavaiheessa, jäljempänä 'väline'. Sillä kannustetaan jäsenvaltioita toimimaan yhteistyössä ja suorittamaan etenkin vajeiden paikkaamiseksi tehtävät hankinnat yhdessä, millä lisättäisiin yhteentoimivuutta ja vahvistettaisiin ja uudistettaisiin jäsenvaltioiden puolustusteollisia valmiuksia.
- (13) Lyhyen aikavälin välineellä olisi vähennettävä tällaisiin yhteisiin toimiin liittyviä riskejä ja kompleksisuutta ja samalla annettava mahdollisuus saavuttaa mittakaavaetuja jäsenvaltioiden toimissa, joilla pyritään lujittamaan ja nykyaikaistamaan Euroopan teollista ja teknologista perustaa, mikä lisäisi unionin kapasiteettia, selviytymiskykyä ja toimitusvarmuutta. Yhteistoiminnallisiin hankintoihin kannustamisen tuloksena myös järjestelmien käyttöön, kunnossapitoon ja käytöstä poistamiseen liittyvät kustannukset pienisivät.
- (14) Välineen pohjana ja perustana on komission ja puolustusviraston johtajana toimivan korkean edustajan perustaman yhteisten puolustushankintojen työryhmän työ

puolustusalan investointivajeiden analysoinnista ja siihen perustuvista jatkotoimista annetun yhteisen tiedonannon mukaisesti, ja sillä pyritään koordinoimaan hyvin lyhytaikaisia puolustushankintatarpeita ja ottamaan jäsenvaltiot ja EU:n puolustustarvikevalmistajat mukaan tukemaan yhteishankintoja, joita varastojen täydentäminen etenkin Ukrainalle annetun tuen vuoksi edellyttää.

- (15) Väline on johdonmukainen EU:n nykyisten puolustukseen liittyvien yhteistyöaloitteiden, kuten Euroopan puolustusrahaston ja pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PRY) kanssa, ja sillä luodaan synergioita muiden EU:n ohjelmien kanssa. Väline on täysin yhdenmukainen strategisen kompassin tavoitteiden kanssa.
- (16) Koska välineen tavoitteena on lisätä unionin puolustusteollisuuden kilpailukykyä ja tehokkuutta, välineen hyödyntämiseksi yhteistoiminnalliset hankintasopimukset on tehtävä sellaisten oikeussubjektien kanssa, jotka ovat sijoittautuneet unioniin tai assosioituneihin maihin ja jotka eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Tässä yhteydessä määräysvallan olisi ymmärrettävä tarkoittavan kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä. Unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuus- ja puolustusetujen suojelemisen varmistamiseksi edellytetään lisäksi, että yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvien toimeksisaajien ja alihankkijoiden yhteistoiminnalliseen hankintaan käytettävän infrastruktuurin, tilojen, välineiden ja resurssien on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen kolmannen maan alueella.
- (17) Joissakin olosuhteissa olisi oltava mahdollista poiketa periaatteesta, jonka mukaan välineestä tukea saavaan yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvat toimeksisaajat ja alihankkijat eivät ole muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa. Tässä yhteydessä unioniin tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut oikeussubjekti, joka on muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi osallistua yhteistoiminnalliseen hankintaan toimeksisaajana tai alihankkijana, jos täytetään tiukat ehdot, jotka liittyvät unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetuihin sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimuksen) V osaston nojalla, myös Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan vahvistamisen näkökulmasta.
- (18) Yhteistoiminnallisiin hankintamenettelyihin ja -sopimuksiin on myös sisällyttävä vaatimus, jonka mukaan muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei saa valvoa tai rajoittaa puolustustuotteen käyttöä.
- (19) Välineen puitteissa jaettavien avustusten muotona voi olla rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin vaan tulosten saavuttamiseen suhteessa yhteistoiminnallisen hankintamenettelyn tehtäväkokonaisuuksiin, välitavoitteisiin tai tavoitteisiin, jotta saadaan aikaan tarvittava kannustava vaikutus.
- (20) Jos unionin avustuksen muotona on kustannuksiin perustumaton rahoitus, komission olisi määritettävä kunkin toimen rahoittamisen edellytykset työohjelmassa, josta käyvät ilmi erityisesti a) kuvaus yhteistoiminnallisessa hankinnassa tehtävää yhteistyötä koskevasta toimesta ja siitä, miten sillä pyritään vastaamaan kiireellisimpiin ja kriittisimpiin kapasiteettitarpeisiin, b) toimen toteuttamisen

välitavoitteet, c) yhteistoiminnallisen hankinnan karkea suuruusluokka ja d) unionin saatavilla oleva enimmäisrahoitusosuus.

- (21) Kannustavan vaikutuksen aikaansaamiseksi unionin rahoitusosuuden taso voi vaihdella esimerkiksi seuraavien tekijöiden perusteella: a) yhteistoiminnallisen hankinnan monimutkaisuus, jolloin alustavana korvikemuuttujana voi toimia osuus hankintasopimuksen ennakoidusta koosta, joka perustuu samankaltaisista toimista saatuun kokemukseen, b) yhteistyöhön liittyvät tekijät, kuten yhteiskäyttö, varastointi, omistajuus tai ylläpito, joilla saadaan todennäköisesti aikaan parempia yhteentoimivuuteen liittyviä tuloksia ja jotka toimivat teollisuuden pitkän aikavälin investointeja ohjaavina signaaleina, ja c) osallistuvien jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden lukumäärä tai uusien jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden liittyminen olemassa oleviin yhteistyöjärjestelyihin.
- (22) Jäsenvaltioiden olisi nimitettävä hankintaedustaja, joka tekee yhteistoiminnallisia hankintoja niiden puolesta. Hankintaedustajan olisi oltava jäsenvaltioon tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut hankintaviranomainen, mukaan lukien unionin elimet tai kansainväliset järjestöt, kuten puolustusmaterialialan yhteistyöorganisaatio OCCAR (Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement).
- (23) Varainhoitoasetuksen 193 artiklan 2 kohdan mukaisesti avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Rahoitustukea ei kuitenkaan pitäisi myöntää avustushakemuksen jättämispäivää edeltävälle ajanjaksolle muuten kuin asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa. Jotta vältetään unionin tuen keskeytyminen, joka voisi vahingoittaa unionin etuja, rahoituspäätöksessä olisi sallittava rahoitusosuuksien myöntäminen toimille, jotka liittyvät 24 päivästä helmikuuta 2022 alkavaan ajanjaksoon, vaikka kyseiset toimet olisi aloitettu ennen avustushakemuksen jättämispäivää.

Tähän ohjelmaan sovelletaan asetusta (EU, Euratom) N:o 2018/1046, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Siinä vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia koskevat säännöt.

- (25) Tässä asetuksessa vahvistetaan rahaston rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen, jäljempänä '16 päivänä joulukuuta 2020 tehty toimielinten sopimus'², 18 kohdan mukaisesti ensisijaisena rahoitusohjeena vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (26) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013³, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2988/95⁴, neuvoston

² EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁴ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EUVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96⁵ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939⁶ mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi tutkia petoksia ja muuta laitonta toimintaa, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁷ mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, Euroopan syyttäjänvirastolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (27) Merentakaisiin maihin ja merentakaisille alueille sijoittautuneet henkilöt ja yhteisöt voivat neuvoston päätöksen 2013/755/EU⁸ 94 artiklan nojalla saada rahoitusta rahoitusvälineen sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon kyseinen merentakainen maa tai alue on sidoksissa.
- (28) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla
Kohde

Tällä asetuksella perustetaan Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskeva väline, jäljempänä 'väline'.

⁵ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁶ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁸ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

2 artikla *Määritelmät*

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- (1) **'yhteistoiminnallisella hankinnalla'** vähintään kolmen jäsenvaltion yhdessä toteuttamaa yhteistyöhön perustuvaa hankintaa;
- (2) **'muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallalla'** kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;
- (3) **'johtorakenteella'** kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa;
- (4) **'muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä'** muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia tai, jos se on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan, oikeussubjektia, jonka johtorakenteet ovat muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa;
- (5) **'hankintaedustajalla'** jäsenvaltioon tai assosioituneeseen maahan sijoittautunutta hankintaviranomaista, jonka vähintään kolme jäsenvaltiota on nimennyt suorittamaan yhteistoiminnallisen hankinnan niiden puolesta, mukaan lukien unionin toimielimet tai kansainväliset järjestöt;
- (6) **'kolmannella maalla'** maata, joka ei ole unionin jäsenvaltio.

3 artikla *Tavoitteet*

1. Välineellä on seuraavat tavoitteet:
 - (a) edistää Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan (EDTIB) kilpailukykyä ja tehokkuutta unionin selviytymiskyvyn parantamiseksi, etenkin nopeuttamalla, yhteistyössä toimien, teollisuuden mukautumista rakenteellisiin muutoksiin muun muassa sen valmistuskapasiteettia lisäämällä;
 - (b) edistää puolustusalan hankintamenettelyissä niihin osallistuvien jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, jolla lisätään solidaarisuutta ja yhteentoimivuutta, estetään syrjäytysvaikutuksia, vältetään pirstaloitumista ja lisätään tehokkuutta julkisten varojen käytössä.
2. Näihin tavoitteisiin pyrkimisessä pääpaino on unionin puolustusteollisen perustan lujittamisessa ja kehittämisessä, jotta se pystyy vastaamaan etenkin kiireellisimpiin ja kriittisimpiin puolustustuotetarpeisiin, erityisesti niihin, jotka Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena toteutetut toimenpiteet ovat tuoneet esiin tai joita ne ovat korostaneet, ja tässä otetaan huomioon yhteisten puolustushankintojen työryhmän työ.

4 artikla *Talousarvio*

1. Rahoituspuitteet välineen toteuttamiseksi tämän asetuksen voimaantulon ja 31 päivän joulukuuta 2024 välisenä ajanjaksona ovat 500 miljoonaa euroa käypinä hintoina.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua määrää voidaan käyttää välineen toteuttamista koskevaan tekniseen ja hallinnolliseen apuun, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimintaan, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmät.
3. Jäsenvaltioille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa myönnettyjä varoja voidaan asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä siirtää välineen käyttöön, jollei yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 2021–2027 asiaankuuluvissa säännöksissä säädetyistä edellytyksistä muuta johdu. Komissio käyttää kyseisiä varoja suoraan asetuksen (EU, Euratom) N:o 2018/1046, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti. Kyseiset varat on käytettävä asianomaisen jäsenvaltion hyväksi.
4. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimintoja koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

5 artikla

Välineeseen assosioituneet kolmannet maat

Välineeseen voivat osallistua jäsenvaltiot sekä Euroopan vapaakauppaliiton jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen jäseniä (assosioituneet maat), Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

6 artikla

EU:n rahoituksen toteutus ja muodot

1. Välineen toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.
2. EU:n rahoituksella kannustetaan jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Rahoitusosuuden vahvistamisessa otetaan huomioon yhteistoiminnallisen hankinnan yhteistyötä edellyttävä luonne ja sen lisäksi osoitetaan riittävä määrä varoja yhteistyöhön kannustavan vaikutuksen aikaansaamiseksi.
3. Jos toimen toteuttaminen sitä edellyttää, rahoitusosuudet voivat kattaa kyseistä toimea koskevan rahoituspyynnön esittämispäivää edeltävän ajanjakson, edellyttäen, että toimi ei ole alkanut ennen 24 päivää helmikuuta 2022.
4. Avustukset, joihin sovelletaan suoraa hallinnointia, myönnetään ja niitä hallinnoidaan varainhoitoasetuksen VIII osaston mukaisesti.

7 artikla

Tukikelpoiset toimenpiteet

1. Rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan toimille, jotka täyttävät kaikki seuraavat kriteerit:
 - (a) toimiin kuuluu kiireellisimpien ja kriittisimpien puolustustuotteiden yhteistoiminnallisessa hankinnassa tehtävää yhteistyötä tukikelpoisten yhteisöjen välillä, kun ne toteuttavat 3 artiklassa tarkoitettuja tavoitteita;
 - (b) toimiin kuuluu uutta yhteistyötä tai nykyisen yhteistyön laajentamista uusiin jäsenvaltioihin tai assosioituneisiin maihin;
 - (c) toimia toteuttaa vähintään kolmen jäsenvaltion muodostama yhteenliittymä;

- (d) toimet täyttävät 8 artiklassa vahvistetut lisäedellytykset.
2. Rahoitusta ei myönnetä seuraaville toimille:
- (a) toimet, joissa yhteistoiminnallisen hankinnan kohteena ovat sovellettavan kansainvälisen oikeuden perusteella kielletyt tuotteet tai palvelut;
- (b) toimet, joissa yhteistoiminnallisen hankinnan kohteena ovat sellaiset tappavat autonomiset aseet, joissa ihminen ei voi merkityksellisesti vaikuttaa päätöksiin kohteiden valinnasta tai iskun tekemisestä tehtäessä ihmisiin kohdistuvia iskuja.

8 artikla

Rahoitusta koskevat lisäedellytykset

1. Jäsenvaltioiden tai assosioituneiden kolmansien maiden on nimettävä hankintaedustaja, joka toimii niiden puolesta yhteistoiminnallisissa hankinnoissa. Hankintaedustaja toteuttaa hankintamenettelyt ja tekee niistä johtuvat sopimukset toimeksisaajien kanssa osallistuvien jäsenvaltioiden puolesta.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hankintamenettelyjen on perustuttava sopimukseen, jonka osallistuvat jäsenvaltiot allekirjoittavat hankintaedustajan kanssa 11 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.
3. Yhteistoiminnallisiin hankintamenettelyihin ja sopimuksiin on sisällyttävä 4–10 kohdassa tarkoitetut yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvia toimeksisaajia ja alihankkijoita koskevat osallistumisvaatimukset.
4. Yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvien toimeksisaajien ja alihankkijoiden on oltava sijoittautuneita unioniin ja niillä on oltava johtorakenteet unionissa. Ne eivät saa olla muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.
5. Poiketen siitä, mitä 4 kohdassa säädetään, unioniin tai assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut oikeussubjekti, joka on muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi osallistua yhteistoiminnalliseen hankintaan toimeksisaajana tai alihankkijana ainoastaan, jos se antaa sen jäsenvaltion tai assosioituneen kolmannen maan hyväksymät takeet, johon toimeksisaaja on sijoittautunut.
6. Osallistuvien jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle hankintaedustajan ilmoitus takeista, jotka yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuva toimeksisaaja tai alihankkija, joka on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen kolmanteen maahan ja joka on muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa. Takeet ja niitä koskevat hankintasopimuksen määräykset on annettava pyynnöstä komission käyttöön. Takeilla on vakuutettava, että toimeksisaajan tai alihankkijan osallistuminen yhteistoiminnalliseen hankintaan ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä SEU-sopimuksen V osaston nojalla, tai 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa.
7. Takeissa on erityisesti osoitettava, että yhteistoiminnallisen hankinnan osalta on käytössä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että:

- (a) määräysvaltaa yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvaan toimeksisaajaan tai alihankkijaan ei käytetä tavalla, joka haittaa tai rajoittaa sen mahdollisuuksia toteuttaa toimeksianto ja tuottaa tuloksia, ja
- (b) muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön pääsy arkaluonteisiin tietoihin estetään, ja yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on jäsenvaltion teettämä kansallinen turvallisuus selvitys.
8. Yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvien toimeksisaajien ja alihankkijoiden yhteistoiminnalliseen hankintaan käytettävän infrastruktuurin, tilojen, välineiden ja resurssien on sijaittava jäsenvaltion tai assosioituneen kolmannen maan alueella. Jos unionissa tai assosioituneessa kolmannessa maassa ei ole helposti saatavilla kilpailukykyisiä korvikkeita, yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvat toimeksisaajat ja alihankkijat voivat käyttää omaisuuttaan, infrastruktuuriaan, välineitään ja resurssejaan, jotka sijaitsevat tai joita pidetään jäsenvaltioiden tai assosioituneiden kolmansien maiden alueen ulkopuolella, edellyttäen että tällainen käyttö ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusettujen kanssa ja käyttö on 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden mukaista.
9. Yhteistoiminnallisiin hankintamenettelyihin ja -sopimuksiin on myös sisällyttävä vaatimus, jonka mukaan muu kuin assosioitunut kolmas maa tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisö ei saa kohdistaa puolustustuotteeseen rajoituksia.
10. Tässä artiklassa 'yhteistoiminnalliseen hankintaan osallistuvilla alihankkijoilla' tarkoitetaan kaikkia seuraavia:
- (a) alihankkijat, joilla on suora sopimussuhde toimeksisaajaan;
- (b) muut alihankkijat, joille on osoitettu vähintään 10 prosenttia työn osuudesta;
- (c) alihankkijat, jotka voivat yhteistoiminnallisen hankinnan toteuttamiseksi tarvita pääsyn turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.

9 artikla
Tukikelpoiset yhteisöt

Seuraavat yhteisöt voivat saada rahoitusta edellyttäen, että ne täyttävät varainhoitoasetuksen 197 artiklassa säädetyt avustuskelpoisuusperusteet:

- (a) julkiset hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/24/EU⁹ ja 2014/25/EU¹⁰;
- (b) assosioituneiden kolmansien maiden julkiset viranomaiset.

10 artikla
Myöntämisperusteet

Komissio arvioi toimitetut ehdotukset soveltaen seuraavia myöntämisperusteita:

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

1. edistetäänkö toimella unionin puolustusteollisen perustan lujittamista ja kehittämistä, jotta se pystyy vastaamaan etenkin 3 artiklassa tarkoitettuihin kiireellisimpiin ja kriittisimpiin puolustustuotarpeisiin, myös hankintamenettelyn läpivientiajan ja toimitusaikojen, varastojen täydentämisen, saatavuuden ja toimitusten osalta;
2. edistetäänkö toimella Euroopan puolustusalan teollisen ja teknologisen perustan kilpailukykyä ja mukautumista myös seuraavien kautta: suunniteltu valmistuskapasiteetin lisääminen, valmistuskapasiteetin varaaminen, täydennys- ja uudelleenkouluutus sekä yleinen nykyaikaistaminen;
3. edistetäänkö toimella jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden välisen yhteistyön vahvistamista ja tuotteiden yhteentoimivuutta;
4. kuinka monta jäsenvaltiota tai assosioitunutta maata osallistuu yhteistoiminnalliseen hankintaan;
5. mikä on yhteistoiminnallisen hankinnan arvioitu koko ja ovatko osallistujat ilmoittaneet, että ne käyttävät, varastoivat, omistavat tai huoltavat hankittuja puolustustuotteita yhdessä;
6. millainen katalyyttinen vaikutus unionin rahoitustuella on, mikä todistetaan osoittamalla, kuinka unionin rahoitusosuudella voidaan poistaa yhteistoiminnallisen hankinnan esteitä;
7. toimen toteutusta koskevien suunnitelmien laatu ja tehokkuus.

11 artikla Työohjelma

1. Väline toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetulla työohjelmalla.
2. Komissio hyväksyy 1 kohdassa tarkoitetun työohjelman täytäntöönpanosäädöksellä. Täytäntöönpanosäädös hyväksytään 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Työohjelmassa vahvistetaan yhteisten hankintatoimien rahoituksen vähimmäissuuruus ja määritetään ohjeellinen määrä 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun jäsenvaltioiden vähimmäismäärän toteuttamille toimille myönnettävälle rahoitustuelle sekä kannustimet arvoltaan suurempien hankintojen tekemiseksi tai muiden jäsenvaltioiden taikka assosioituneiden maiden mukaan ottamiseksi.
4. Työohjelmassa vahvistetaan rahoituksen painopisteet 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tarpeiden mukaisesti.

12 artikla Seuranta ja raportointi

1. Komissio laatii välineestä arviointikertomuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024 ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan välineen nojalla toteutettujen toimien vaikutusta ja vaikuttavuutta.
2. Kertomus laaditaan jäsenvaltioiden ja tärkeimpien sidosryhmien kuulemisten perusteella, ja siinä arvioidaan erityisesti edistymistä 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

13 artikla
Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava unionin rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys (erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia) tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat välinettä ja sen toimia ja tuloksia. Välineelle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa komission tiedottamista sikäli kuin painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

14 artikla
Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Euroopan puolustusvirastoa pyydetään esittämään näkemyksiään ja tarjoamaan asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana. Myös Euroopan ulkosuhdehallinto kutsutaan avustamaan komitean kokouksiin.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

15 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Unionin puolustusteollisuuspolitiikka

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

uuteen toimeen

uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen¹¹

käynnissä olevan toimen jatkamiseen

yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Välineellä on seuraavat tavoitteet:

Ks. liitteenä oleva säädösehdotus.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Ei sovelleta

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Odotettavissa olevat tulokset:

Välineellä autetaan lujittamaan ja kehittämään unionin puolustusteollista perustaa, jotta se pystyy vastaamaan etenkin kiireellisimpiin ja kriittisimpiin puolustustuotetarpeisiin, erityisesti niihin, jotka Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäys on tuonut esiin tai joita se on korostanut.

EU:n rahoitusosuudella olisi edistettävä useiden sellaisten yhteistoiminnallisten hankintatoimien käynnistämistä, joita ei yhteistoiminnallisiin puolustushankintoihin liittyvien riskien ja kompleksisuuden vuoksi muuten aloitettaisi.

Tiiviimmällä yhteistyöllä odotetaan saatavan enemmän vastinetta rahalle, parannettavan yhteentoimivuutta ja välttävän siltä, että kaikkein haavoittuvimmat EU:n jäsenvaltioiden eivät saa tarvitsemaansa, koska puolustusteollisuuteen kohdistuu ristiriitaisia vaatimuksia eikä se ole valmistautunut kysynnän äkilliseen kasvuun.

¹¹ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Odotettavissa olevat vaikutukset:

Unionin 500 miljoonan euron rahoitusosuus tarjoaisi jäsenvaltioille riittävän kannustimen yhteistoiminnallisten hankintojen tekemiseen. Yhteistoiminnallisista hankinnoista olisi tultava EU:ssa pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Lisäksi välineellä lisätään Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan (EDTIB) ketteryyttä ja kilpailukykyä. Odotettavissa on, että pitkällä aikavälillä lisäinvestoinnit EDTIB:iin tuovat etuja työpaikkojen syntyminen, osaamisen kehittymisen ja toimintavarmuuden parantumisen muodossa.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Välineen toteuttamisajanjakson lyhyen keston vuoksi sen tulokset ja vaikutukset arvioidaan jälkikäteen ohjelman loputtua.

Komissio varmistaa, että ohjelman toteutuksesta vastaava yhteisö ottaa käyttöön ohjelman toteutuksen seurantaan tarvittavat indikaattorit. Näitä indikaattoreita ovat muun muassa

- toteutuneiden yhteistoiminnallisten hankintatoimien lukumäärä
- toteutuneiden yhteistoiminnallisten hankintatoimien kokonaisarvo
- konsortion jäsenenä mukana olleiden jäsenvaltioiden lukumäärä
- se, ottivatko jäsenvaltiot olemassa olevia yhteistyöjärjestelyitä uusille jäsenille.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusajataulu

Asetus pannaan täytäntöön käyttäen suoraa hallinnointia. Komission on otettava palvelukseensa pätevyydeltään sopivia asiantuntijoita, jotta täytäntöönpanoa voidaan valvoa tehokkaasti.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Vaikka yhteistyöstä olisi useita ilmeisiä etuja (yhteentoimivuuden lisääntyminen, yksikkö- ja ylläpitokustannusten pieneneminen), EU:n jäsenvaltiot hankkivat edelleen puolustusjärjestelmiä pääasiassa kansallisesti. Tämän seurauksena markkinat ovat voimakkaasti pirstaloituneet ja kansallinen teollisuus siiloutunut, ja vastaavasti samankaltaisia puolustusjärjestelmiä on paljon, mutta ne eivät useinkaan ole keskenään yhteentoimivia. Toisaalta puolustustarvikemarkkinoiden nykyisessä tilanteessa, jota leimaavat kohonnut turvallisuusuhka ja intensiivisen konfliktitilanteen todellinen mahdollisuus, jäsenvaltiot kasvattavat nopeasti puolustusmäärärahojaan ja valmistautuvat hankkimaan samankaltaista kalustoa. Syntynyt kysyntä on niin suurta, että se ylittää EDTIB:n valmistuskapasiteetin, joka on tällä hetkellä mitoitettu rauhan aikaa varten.

Sen vuoksi on odotettavissa hintojen voimakasta nousua ja viivästyksiä toimitusajoissa, mikä saattaa vahingoittaa EU:n kansalaisten turvallisuutta. Puolustusteollisuuden on turvattava tuotantokapasiteetti, jota tarvitaan tilausten

käsittelyyn, sekä kriittisten raaka-aineiden ja osakomponenttien saanti. Tässä tilanteessa puolustustarvikkeiden valmistajat saattavat asettaa suuret tilaukset etusijalle, jolloin kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat maat saattavat jäädä suojaantumiseksi, koska ne eivät ole tarpeeksi suuria eikä niillä ole varoja suurten tilausten tekemiseen. Yhteistoiminnallisiin hankintoihin kannustaminen on sen vuoksi välttämätöntä. Etuna tässä olisi sen varmistaminen, että samalla kun puolustusteollisuus pystyy sopeutumaan nopeammin markkinoiden nykyisiin rakenteellisiin muutoksiin, kansalliset asevoimat saisivat paremmat ehdot ja toimitusajat, kun ne tekisivät yhteistyötä hankintavaiheessa. Yhteistyöllä tehtävien hankintojen tuloksena pienenisivät myös järjestelmien käyttöön, kunnossapitoon ja käytöstä poistamiseen liittyvät kustannukset (joiden arvioidaan olevan kaluston kokonaiskustannuksista 55 prosenttia).

Nykytilanne edellyttää siis EU:n tason poliittisia toimia yhteistyön nykyisen tason nostamiseksi ja sitä, että jäsenvaltioiden taloudelliselle yhteistyölle puolustuskaluston hankintaprosessissa tarjotaan kannustimia. Tällaisista toimista on etua sekä EU:n kansalaisten turvallisuudelle että EDTIB:lle sinänsä.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Ei sovelleta

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Välineellä täydennetään EU:n nykyisiä ohjelmia, kuten Euroopan puolustusteollista kehittämisohjelmaa ja Euroopan puolustusrahastoa sekä muita EU:n puolustusalan aloitteita, kuten pysyvää rakenteellista yhteistyötä (PRY). Sillä luodaan myös synergioita strategisen kompassin ja muiden EU:n ohjelmien kanssa.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Ei sovelleta

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

kesto on rajattu

- alkaa vuonna 2022 ja päättyy 31.12.2024
- maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia 2022–2024 ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia 2023–2027.

kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa vuonna VVVV ja päättyy vuonna VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)¹²

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

- kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille
- kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- julkisoikeudellisille yhteisöille
- sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut
- henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- *Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".*

Huomautukset:

Välineen toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti.

¹² Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Välineen 13 artiklan mukaisesti komissio laatii välineestä arviointikertomuksen viimeistään 31.12.2024 ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan välineen nojalla toteutettujen toimien vaikutusta ja vaikuttavuutta.

Tätä varten komissio ottaa käyttöön tarvittavat seurantajärjestelyt varmistaakseen, että asiaan liittyvät tiedot kerätään sujuvasti ja luotettavasti.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Välineen täytäntöönpanon kokonaisvastuu on komissiolla. Komissio aikoo erityisesti panna välineen täytäntöön suoran hallinnoinnin kautta. Suoran hallinnoinnin käyttö selkiyttää vastuualueita (tulojen ja menojen hyväksyjien toteuttama täytäntöönpano), lyhentää toteutusketjua (lyhentämällä avustuksen myöntämisaikoja ja maksuaikoja), estää eturistiriidat ja vähentää täytäntöönpanokustannuksia (ei hallinnointipalkkioita välineen toteuttamisesta vastaavalle yhteisölle). Komission olisi määriteltävä rahoituksen painopisteet ja edellytykset laatimalla yhden monivuotisen työohjelman. Painopisteiden määrittelyä olisi tuettava yhteisten puolustushankintojen työryhmän tekemällä työllä. Olisi perustettava jäsenvaltioiden ohjelmakomitea, johon Euroopan puolustusvirasto kutsutaan tarjoamaan näkemyksiään ja asiantuntemustaan komitealle tarkkailijana, ja Euroopan ulkosuhdehallinto kutsutaan avustamaan komiteaa. Komissio hyväksyy monivuotisen työohjelman komitean annettua lausuntonsa tarkastelumenettelyssä.

Välineestä myönnetään rahoitusta pääasiassa avustuksina. Rahoitusosuuden vahvistamisessa otetaan huomioon yhteistoiminnallisten hankintojen yhteistyötä edellyttävä luonne ja sen lisäksi osoitetaan riittävä määrä varoja jäsenvaltioiden yhteistyöhön ja yhteisiin hankintoihin kannustavan vaikutuksen aikaansaamiseksi. Komissio voi hyödyntää kustannuksiin perustumatonta rahoitusta, millä vähennetään tuensaajille koituvaa hallinnollista taakkaa ja suunnataan päähuomio toivottujen tavoitteiden saavuttamiseen, millä lisätään unionin tuen tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

Maksutavat ovat samanlaiset kuin Euroopan puolustusteollisessa kehittämisohjelmassa ja Euroopan puolustusrahastossa, eli kolme maksuerää kutakin avustusta kohti (joista vähintään yksi on ennakkomaksu). Maksuennuste laaditaan tuensaajan ehdotuksen perusteella, jotta tuensaaja voi hallinnoida hankintaa tehokkaasti ja välttää varainhallintaan liittyvät ongelmat. Toimivalta maksuja hyväksyessä säilyy komissiolla, ja sillä on erityisesti laillinen oikeus vähentää maksun määrää, jos edellytykset maksun vapauttamiselle eivät täyty (välitavoitteita ei ole saavutettu tai tuotokset eivät ole syntyneet ajoissa).

Avustussopimuksessa määriteltävä valvontastrategia perustuu Euroopan puolustusrahastosta sekä sitä edeltävistä ohjelmista (Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma ja puolustusalan tutkimusta koskeva unionin valmistelutoimi)

saatuihin rajallisiin kokemuksiin. Näissä ohjelmissä käytössä ovat olleet avustukset sekä yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot (kertakorvaukset). Komissio aikoo erityisesti käyttää kustannuksiin perustumatonta rahoitusta, jossa avustuksen määrä määritetään etukäteen tiettyjen ehtojen täyttymisen perusteella (ml. kustannusten tukikelpoisuus) ja maksetaan sellaisten tuotosten (raportit) perusteella, joilla osoitetaan avustussopimuksessa (teknisissä liitteissä) määriteltyjen odotettujen tulosten saavuttaminen.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Välineen tarkoituksena on tukea yhteistyötä kaikkein kiireellisimmän tarvittavien ja kriittisimpien puolustustuotteiden hankinnassa. Tärkeimmät todetut riskit ovat näin ollen seuraavat: Aikatauluriski: aikatauluongelmat, toteutuksen viivästyminen. Hallinnollinen riski: Jäsenvaltioiden ja/tai kansallisen teollisuuden yhteistyön puute, minkä seurauksena syntyy viivästyksiä tai toteutus on tehotonta. Taloudellinen riski: Kustannusten hallinta, vähäiseksi jäävä varojen käyttö (viivästykset) jne. Tekniset riskit: Erityiset kehitystoimintaan liittyvät vaikeudet, tekniset ongelmat, alhainen suoritusaste. Näiden syiden johdosta komissio toteuttaisi välineen suoran hallinnoinnin avulla ja tukeutuisi tässä Euroopan puolustusrahaston täytäntöönpanosta saatuun asiantuntemukseen, jonka perusteella valmistellaan ja hyväksytään vain yksi monivuotinen työohjelma, mikä lyhentäisi avustusten myöntämiseen kuluva aikaa, sekä soveltaisi kustannuksiin perustumatonta rahoitusta.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikojen odotetuista virheriskitasoista*

Ohjelman talousarvio toteutetaan suoralla hallinnoinnilla. Komission avustusten hallinnoinnista saaman kokemuksen perusteella komission suorittaman välineen valvonnan kokonaiskustannukset ovat alle yhden prosentin hallinnoitavista varoista.

Virhetaso tai virhetasot pyritään pitämään 2 %:n kynnyksarvon alapuolella. Komissio katsoo, että ohjelman toteuttaminen suoralla hallinnoinnilla käyttäen riittävää määrää koulutettua henkilöstöä (kokenut, mahdollisesti jäsenvaltioiden puolustusministeriöistä palvelukseen otettu henkilöstö), jotka toimivat valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien alaisuudessa, soveltavat selkeitä sääntöjä ja käyttävät asianmukaisia tuotoksiin perustuvia välineitä (eli kustannuksiin perustumatonta rahoitusta), pitää virhetason 2 %:n olennaisuusrajan alapuolella.

2.3. **Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi**

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojaustoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) on toimivaltainen tekemään tästä aloitteesta tuettuja toimia koskevia tarkastuksia. Tämän asetuksen johdosta tehdyissä sopimuksissa, kansainvälisten järjestöjen kanssa tehdyt sopimukset mukaan luettuina, on sovittava komission tai komission valtuuttaman edustajan suorittamasta ohjauksesta ja rahoitusvalvonnasta sekä tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) tai OLAFin tarvittaessa paikan päällä suorittamista

tarkastuksista. Komission virkamiehet, joista on tehty vaadittava turvallisuusselvitys, voivat myös tehdä tarkastuskäyntejä paikan päällä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat (ks. osiossa 3.2. oleva taulukko)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM ¹³	EFTA-mailta ¹⁴	ehdokas-mailta ¹⁵	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]	JM/EI-JM	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	ehdokas-mailta	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettut rahoitusosuudet
5	13.0106	Ei-JM	KYLLÄ	EI	EI	EI
5	13.06	JM	KYLLÄ	EI	EI	EI

¹³ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

¹⁴ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

¹⁵ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Ehdotuksen rahoituslähteet

3.2.1. Ehdotuksen määrärahojen rahoituslähteet

Liikkumavaroista ja monivuotisen rahoituskehyksen erityisrahoitusvälineistä	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Otsakkeen 5 liikkumavarat		83,700	44,900	32,100	1			160,700
Monivuotisen rahoituskehyksen erityisrahoitusvälineet			111,400	227,900				339,300
Yhteensä		83,700	156,300	260,000				500,000

3.2.2. Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake			05	Turvallisuus ja puolustus – klusteri 13, puolustus							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
13.0601 Toimintamäärärahat,	Sitoumukset	(1)		83,700	156,300	260,000					500,000

tiede, teknologia ja innovointi, puolustustuotteet	Maksut	(2)			72,000	174,000	104,000	72,000	78,000		500,000
13.016 – Tukimenot	Sitoumukset = maksut	(3)			p.m.	p.m.					0
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ – Otsake 5	Sitoumukset	= 1 + 3		83,700	156,300	260,000					500,000
	Maksut	= 2 + 3		0	72,000	174,000	104,000	72,000	78,000		500,000

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

Tämän osan täyttämiseksi käytettävä rahoitus selvityksen liitteessä (sisäisten sääntöjen liite V) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitus selvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Henkilöresurssit		0,961	1,831	1,831	1,517	1,517	1,187		8,844
Muut hallintomenot		0,047	0,279	0,279	0,067	0,057	0,057		0,786

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)		1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244		9,630
--	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen kaikkiin OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset		84,708	158,410	262,110	1,584	1,574	1,244		509,630
	Maksut		1,008	74,110	176,110	105,584	73,574	79,244	0	509,630

3.2.3. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit		0,961	1,831	1,831	1,517	1,517	1,187	8,844
Muut hallintomenot		0,047	0,279	0,279	0,067	0,057	0,057	0,786
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma		1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244	9,630
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot (entiset BA-budjettikohdat)								
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät, välisumma								

YHTEENSÄ		1,008	2,110	2,110	1,584	1,574	1,244	9,630
-----------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Hallintomäärärahojen tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla määrärahoilla ja/tai siirroilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetellyssä talousarvion puitteissa.

3.2.3.1. Henkilöressurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt) DEFIS-pääosastossa							
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa		5	10	10	8	8	7
EU:n ulkopuoliset edustustot							
Tutkimustoiminta							
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna): FTE) – AC, AL, END, INT ja JED DEFIS-pääosastossa							
Otsake 7							
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimi- paikassa	2	3	3	3	3	1
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat	– päätoimi- paikassa						
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
Tutkimustoiminta							
Muu (täsmennettävä)							
YHTEENSÄ		7	13	13	11	11	8

Henkilöressurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetelyssä talousarvion puitteissa.”

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Vuonna 2022 välineen käynnistysvaiheeseen ja ensimmäisten toimien käynnistämiseen tarvitaan 5 kokoaikaista työntekijää (5 AD) sekä toimien toteuttamiseen 10 kokoaikaista työntekijää (7 AD ja 3 AST). Määrää vähennetään vuonna 2027 seitsemään työntekijään (5 AD ja 2 AST), joiden tehtävänä on varmistaa työohjelman
---	--

	hyväksyminen, arvioinnin hallinnointi ja hankkeiden toteuttamisen operatiivinen, taloudellinen ja oikeudellinen seuranta.
Ulkopuolinen henkilöstö	2 kokoaikaista työntekijää (2 SNE) toimien käynnistämiseen, mikä korotetaan kolmeen (1 AC ja 2 SNE) ja vuonna 2027 vähennetään yhteen työntekijään (1 AC), jonka tehtävänä on varmistaa hankkeiden toteuttamisen operatiivinen, taloudellinen ja oikeudellinen seuranta.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

- voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.
- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Otsakkeen 5 liikkumavara Ks. tarkemmat tiedot osiossa 3.2.

- edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.6. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

- rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ						

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - vaikutukset omiin varoihin
 - vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menupuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ¹⁶					ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3				
Momentti									

Vastaava(t) menupuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

[...]

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

[...]

¹⁶ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.